

Anonimizirana različica

Prevod

C-5/22 - 1

Zadeva C-5/22

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

3. januar 2022

Predložitveno sodišče:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

31. december 2021

Tožeča stranka in pritožnica:

Green Network S.p.A.

Tožene stranke in nasprotne stranke v pritožbenem postopku:

SF

YB

Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (ARERA)

[...] *(ni prevedeno)*

Consiglio di Stato

v vlogi sodišča (šesti senat)

izreka naslednji

SKLEP

v zvezi s pritožbo [...] *(ni prevedeno)*, ki jo je vložila

Società Green Network S.p.A., [...] *(ni prevedeno)*

proti

SF in YB, ki se nista spustili v postopek;

Arera – Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente, [...] (ni prevedeno)

zaradi spremembe

sodbe Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia, sede di Milano (deželno upravno sodišče za Lombardijo v Milanu, Italija), prvi senat, št. 1608/2020, izrečene v sporu med strankama, ki se je nanašal na vprašanje razveljavitve sklepa ARERA (regulativni organ za energetiko, omrežja in okolje) z dne 20. junija 2019 [...] (ni prevedeno) o „Naložitvi denarne upravne kazni in sprejetju predpisovalnega ukrepa zaradi kršitev s področja pogojev v pogodbah o oskrbi končnih odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom“ ter predhodnih, povezanih in/ali izvedenih aktov [...] (ni prevedeno);

[...] (ni prevedeno)

1 Povzetek predmeta spora in upoštevne dejanskega stanja.

1.1 Družba Green Network S.p.A. je vložila obravnavano pritožbo zoper sodbo Tar Lombardia (deželno upravno sodišče za Lombardijo) v Milanu št. 1608 iz leta 2020, s katero so bili zavrnjeni prvotni očitki te stranke zoper sklep ARERA z dne 20. junija 2019 [...] (ni prevedeno), s katerim je ta organ tožeči stranki izrekel upravno denarno kazen v višini 655.000,00 EUR, ker je svojim strankam ponujala pogodbene informacije, s čimer naj bi bili kršeni predpisi, ki jih je sprejel Organ, in nalog za povračilo zneskov, zaračunanih strankam iz naslova „stroškov upravljanja“ v skupni višini 13.987.495,22 EUR.

1.2 Postopek, v katerem je bil sprejet izpodbijani ukrep na prvi stopnji, se je začel z obvestilom, ki ga je Organu poslal [...] (ni prevedeno) urad za pomoč strankam na področju energetike in varstva okolja, da družba Green Network zaračunava strankam postavko, imenovano „člen 5“, za ponudbo „Home Energy Luce“, ki so ji stranke ugovarjale, ker naj bi bila nejasna. Organ je nato izvedel preverjanja, ki so pokazala, da se uporaba te postavke ni nanašala samo na navedeno ponudbo: določena je bila v členu 5 (oziroma v nekaterih primerih v členu 4 ali členu 7) splošnih pogojev družbe Green Network za dobavo električne energije in zemeljskega plina. Ta določba zlasti določa, da „stroški upravljanja niso več vključeni v postavke dobave, dobavitelj pa lahko stranki zaračuna plačilo, ki ne presega pet eurov na mesec [ali deset eurov v drugih pogodbah] na odjemno mesto“.

1.3 Po zaključku preiskave in končnem razgovoru z družbo, [...] (ni prevedeno) je Organ tožeči stranki izrekel zgoraj navedeno kazen: za nezakonito opredelitev postavke, ki se je nanašala na stroške upravljanja v splošnih pogojih pogodbe; ker te postavke ni navedla v seznam za primerjavo in v sistem za iskanje ponudb ter zaradi posledične nezakonite uporabe te postavke za končne odjemalce v

nasprotju z določbami etičnega kodeksa poslovanja ter členoma 8 in 11 pravilnika za iskanje ponudb. Poleg tega je z zgoraj navedenim ukrepom Organ družbi Green Network odredil, da mora svojim odjemalcem električne energije in zemeljskega plina povrniti skupni znesek v višini 13.987.495,22 EUR.

Tožbi, vloženi pri Tribunale amministrativo di primo grado (prvostopenjsko upravno sodišče), sta bili zavrnjeni.

1.4 [...] (ni prevedeno) [P]ritožnica je navedla naslednje pritožbene razloge:

– sodba je napačna, ker se je štelo, da je izrečena kazen zakonita zaradi domnevno napačne sestave seznama za primerjavo in posledično zaradi kršitve etičnega kodeksa poslovanja;

– sodba je napačna, ker je bila z njo potrjena zakonitost izrečene kazni za domnevno kršitev predpisov o pravilniku za iskanje ponudb;

– sodba je napačna, ker se je štelo, da je izrečena kazen za domnevno istovetnost in podvojitev prispevka iz člena 5 s postavko PCV (cena za trženje prodaje energije) in postavko QVD (trženje prodaje zemeljskega plina končnim potrošnikom) zakonita;

– sodba je napačna, ker se je štelo, da je visoka kazen, izrečena glede na domnevno težo kršitev, osebnost in delo agenta, zakonita;

– sodba je napačna, ker se je štelo, da je sklep Organa v delu, v katerem je bilo ugotovljeno, da je Organ pristojen, da družbi Green Network izda nalog za povračilo plačil tretjim osebam, zakonit, zato se Sodišču Evropske unije predložijo ustrezna vprašanja za predhodno odločanje.

Organ [...] (ni prevedeno) je predlagal zavrnitev pritožbe; vložil je tudi nasprotno pritožbo zoper točko I.2) izpodbijane sodbe zaradi kršitve člena 2, odstavek 12, točki h) in l), zakona št. 481/1995 [...] (ni prevedeno) **[in drugih določb nacionalne zakonodaje]** ter Direktiv 2009/72/ES, 2009/73/ES in (EU) 2019/944.

[...] (ni prevedeno) **[postopek]**

1.5 Predložitveno sodišče je z nepravnomočno sodbo št. 8717 z dne 30. decembra 2021 zavrnilo pritožbene razloge, ki se nanašajo na naložitev upravne denarne kazni v višini 655.000,00 EUR.

S tem sklepom se na Sodišče Evropske unije naslavlja predlog za sprejetje predhodne odločbe, kot je navedeno v zgoraj navedeni nepravnomočni sodbi, da odgovori na vprašanja, navedena v petem pritožbenem razlogu, ki se nanašajo na zakonitost izpodbijanega ukrepa v delu, v katerem je naložen tudi nalog za povračilo zneskov, zaračunanih odjemalcem iz naslova „stroškov upravljanja“ v skupni višini 13.987.495,22 EUR.

2 *Pogoji za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe.*

[...] (ni prevedeno) *[sklic na sodno prakso Sodišča o obveznosti predložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe]*

2.2 V obravnavani zadevi je, prvič, vprašanje upoštevnost *prima facie*, ker se nanaša neposredno na obstoj pooblastil, na podlagi navedene evropske zakonodaje, ki se izvajajo z nalogom za povračilo zneska, navedenega v izpodbijanem ukrepu.

Drugič, določbe, na katere se sklicuje pritožnica, še niso bile predmet razlage Sodišča Evropske unije v zvezi z dopustnostjo normativnih pristojnosti, kakršna so izpodbijana.

Tretjič, ni razvidno, kakšna bi morala biti pravilna razlaga, tako zaradi splošnosti postavk, navedenih za obrambo proračuna in v podporo obstoju oporekane pristojnosti, kot zaradi netipičnosti te pristojnosti, kot je navedel toženi Organ.

3 *Ureditev Evropske unije.*

3.1 Na področju upoštevnosti evropske zakonodaje je na splošno predvsem pomembna zakonodaja, ki je na področju varstva potrošnikov z namenom izboljševanja in povezovanja konkurenčnih trgov električne energije določila naloge in pristojnosti Regulativnega organa liberaliziranih storitev in zlasti člen 37 Direktive 2009/72/ES z dne 13. julija 2009.

Podrobno je pomemben člen 37(1), ki v točki (i) določa: „spremljati raven preglednosti, tudi veleprodajnih cen, in zagotavljati, da elektroenergetska podjetja izpolnjujejo obveznosti glede preglednosti“, v točki (n) pa določa, da mora Regulativni organ „skupaj z drugimi pristojnimi organi pomagati zagotavljati, da so ukrepi za varstvo potrošnikov, vključno s tistimi, ki so opredeljeni v Prilogi I, učinkoviti in da se jih izvaja“. Navedena Priloga I določa, da imajo odjemalci pravico do pogodbe z dobaviteljem, ki med drugim določa „dogovore o nadomestilu in povračilu, ki velja, če ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z nenatančnim in nepravčasnim izdajanjem računov“.

Pomemben je tudi odstavek 4, ki določa: „Države članice zagotovijo, da se regulativni organi pooblastijo za učinkovito in hitro izvajanje nalog iz odstavkov 1, 3 in 6“. V ta namen ima regulativni organ vsaj naslednja pooblastila: [...] (d) elektroenergetskim podjetjem, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti iz te direktive ali katere koli zadevne pravno zavezujoče odločitve regulativnega organa ali Agencije, naloži učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni, ali pristojnemu sodišču predlaga, da naloži take kazni. To vključuje pristojnosti, da naloži ali predlaga kazni, ki znašajo do 10 % letnega prometa operaterja prenosnega sistema ali do 10 % letnega prometa vertikalno integriranega operaterja prenosnega sistema, in sicer za operaterja prenosnega sistema

oziroma vertikalno integrirano podjetje, ki morda ne izpolnjujeta svojih obveznosti iz te direktive“.

4 Nacionalna ureditev.

4.1 V zvezi z vsebino nacionalnih določb, s katerimi se izvaja zgoraj navedena evropska ureditev in so upoštevne v obravnavani zadevi, se zakonodaja, ki jo uporablja Organ, nanaša na normativno pristojnost iz člena 2(20)(d) zakona št. 481/1995, kot je navedeno tudi v izreku, ki vsebuje sporni nalog za povračilo, ki se glasi: „d) naloži subjektu, ki izvaja storitev, prenehanje ravnanj, škodljivih za pravice uporabnikov, in v skladu z odstavkom 12(g) naloži obveznost plačila odškodnine“.

V odstavku 12(g) je Organu zaupana naslednja funkcija: „g) nadzoruje izvajanje storitev s pooblastili za pregled, dostop, pridobivanje dokumentacije in uporabnih novic, ter določa primere, v katerih mora subjekt, ki izvaja storitev, samodejno plačati odškodnino uporabniku, če ta subjekt ne spoštuje pogodbenih določb ali izvaja storitve slabše kakovosti od tistih, ki so določene v predpisih javne službe iz odstavka 37, v programski pogodbi oziroma v skladu s točko (h)“.

Organ je pri izvajanju te ureditve določil pogodbeno določbo iz dejanskega stanja in odredil, da se morajo strankam povrniti zneski, ki so jim bili zaračunani iz tega naslova.

5 Upoštevna načela in skladnost normativnih pooblastil, ki jih izvaja Organ.

Po taki opredelitvi referenčnih elementov v obravnavani zadevi, je treba navesti veljavna načela iz navedene evropske zakonodaje.

Na splošno so cilji Direktive 2009/72 zlasti vzpostavitev odprtega in konkurenčnega notranjega trga z električno energijo, ki potrošnikom omogoča svobodno izbiro dobaviteljev, dobaviteljem pa, da svoje proizvode svobodno dobavljajo svojim odjemalcem, zagotavljanje enakovrednih pogojev na tem trgu ter zagotovitev zanesljive oskrbe z energijo in boj proti podnebnim spremembam. Za uresničevanje teh ciljev Direktiva nacionalnemu regulativnemu organu podeljuje široka pooblastila za reguliranje in nadzor trga električne energije (prim. Sodišče Evropske unije, peti senat, št. 378 z dne 11. junija 2020).

V zvezi z obravnavanim predpisom je bilo zlasti poudarjeno, da člen 37 Direktive 2009/72/ES državam članicam ne nalaga, da morajo nacionalnemu regulativnemu organu za trg električne energije podeliti tudi pristojnost za obravnavanje sporov med gospodinjskimi odjemalci in operaterji prenosnih ali distribucijskih energetskih omrežij. Države članice lahko na podlagi direktive podelijo pristojnost na področju zunajsodnega reševanja sporov med odjemalci in elektroenergetskimi podjetji tudi organu, ki ni regulativni organ, pod pogojem, da je neodvisen in da to pristojnost izvaja z opredelitvijo hitrih, učinkovitih, preglednih, enostavnih in ne predragih postopkov za obravnavo pritožb, ki omogočajo pravično in hitro reševanje sporov (Sodišče EU, peti senat, št. 578 z dne 23. januarja 2020).

Po mnenju pritožnice je uporabljena nacionalna zakonodaja, ki se razume tako, da omogoča naložitev povračila zneskov, ki so predmet pogodbenih razmerij zasebnega prava, v nasprotju z evropsko zakonodajo, ki izključuje tako razširitev avtoritativnih pooblastil regulativnega organa.

- 6 Senat iz zgoraj navedenih razlogov torej meni, da je treba Sodišču Evropske unije v prehodno odločanje predložiti naslednji vprašanji:

„a) Ali je evropske predpise iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta št. 72 z dne 13. julija 2009, zlasti iz člena 37(1) in (4), ki ureja pooblastila regulativnega organa, in iz Priloge I, mogoče razlagati tako, da obsegajo tudi normativna pooblastila – ki jih italijanski Regulativni organ za trg električne energije (ARERA) izvaja nad družbami, ki poslujejo v sektorju električne energije – s katerimi se tem družbam naloži, da morajo odjemalcem, in sicer tudi bivšim odjemalcem in neplačnikom, povrniti znesek, ki ustreza ekonomski protidajatvi, ki so jo plačali za kritje stroškov upravljanja, z izvajanjem pogodbene določbe, ki je predmet sankcije tega Organa?“

b) Ali je evropske predpise iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta št. 72 z dne 13. julija 2009, zlasti iz člena 37(1) in (4), ki ureja pooblastila regulativnega organa, in iz Priloge I, mogoče razlagati tako, da v okviru plačila odškodnine in načinov povračila, ki se uporabljajo za odjemalce na trgu električne energije, če operater trga ne dosega predpisane kakovosti storitev, obsegajo tudi povračilo ekonomske protidajatve, ki so jo plačali in ki je izrecno urejena v določbi podpisane in sprejete pogodbe ter je v celoti neodvisna od kakovosti same storitve, je pa predvidena za kritje stroškov upravljanja gospodarskega subjekta?“

[...] (ni prevedeno) Postopek se prekine [...] (ni prevedeno) **[postopek]**

IZ TEH RAZLOGOV

Consiglio di Stato (državni svet, Italija) v vlogi sodišča (šesti senat) se v zadevi ni dokončno izrekel in je sodnemu tajništvu naročil, naj posreduje akte Sodišču Evropske unije v skladu s členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, [...] (ni prevedeno).

Razglašeno v Rimu [...] (ni prevedeno), dne 16. decembra 2021 [...] (ni prevedeno)